

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizărilor nr. 41g/2023, nr. 42g/2023, nr. 43g/2023, nr. 44g/2023, nr. 45g/2023, nr. 46g/2023, nr. 47g/2023, nr. 56g/2023, nr. 57g/2023, nr. 58g/2023, nr. 62g/2023, nr. 63g/2023, nr. 66g/2023 și nr. 69g/2023

privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 312
alin. (4) din Codul de procedură penală
*(examinarea recursului formulat împotriva încheierii judecătorului de
instrucție de autorizare a punerii bunurilor sub sechestru)*

CHIȘINĂU

16 martie 2023

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRILOR NR. 41G/2023, NR. 42G/2023, NR. 43G/2023, NR. 44G/2023, NR. 45G/2023, NR. 46G/2023, NR. 47G/2023, NR. 56G/2023, NR. 57G/2023, NR. 58G/2023, NR. 62G/2023, NR. 63G/2023, NR. 66G/2023 ȘI NR. 69G/2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizările înregistrate la 24 februarie 2023,
27 februarie 2023, 10 martie 2023 și 14 martie 2023,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 16 martie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală, ridicate de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, în dosarele nr. 12r-74/2021, nr. 12r-26/2021, 12r-25/2021, nr. 12r-29/2021, nr. 12r-34/2021, nr. 12r-24/2021, nr. 12r-36/2021, nr. 12r/54/2021, nr. 12r-53/2021, nr. 12r-28/2021, nr. 12r-21/2021, nr. 12r-35/2021, nr. 12r-33/2021 și nr. 12r-27/2021, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate au fost trimise la Curtea Constituțională, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, de șase complete de judecători de la Curtea de Apel Chișinău formate din judecătorii: (1) dl Alexandru Gafton, dl Igor Chiroșca, dl Ion Bulhac; (2) dl Alexandru Gafton, dl Igor Chiroșca, dl Boris Talpă; (3) dl Ion Bulhac, dl Ghenadie Lîsîi, dl Ghenadie Morozan; (4) dl Ion Bulhac, dl Ghenadie Lîsîi, dl Alexandru Gafton; (5) dl Iurie Iordan, dl Ion Bulhac, dl Ghenadie Lîsîi; (6) dl Ion Bulhac, dl Ghenadie Lîsîi, dl Boris Talpă.

3. Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor și a motivelor care stau la baza criticilor de neconstituționalitate, Curtea a decis conexarea lor într-un singur dosar, pe baza articolului 43 din Codul jurisdicției constituționale, fiindu-i atribuit numărul 41g/2023.

A. Circumstanțele litigiilor principale

Circumstanțele cauzei nr. 12r-74/2021 (sesizarea nr. 41g/2023)

4. Printr-o încheiere din 6 aprilie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri ai căror titulari sunt

dl Serghei Plahotniuc și persoana juridică „Argus-S” S.R.L. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

5. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 6 aprilie 2021 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

6. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

7. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-26/2021 (sesizarea nr. 42g/2023)

8. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri care, după cum afirmă autorul excepției, aparțin persoanei juridice „Porthatex Corp”. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

9. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

10. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

11. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-25/2021 (sesizarea nr. 43g/2023)

12. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri al căror titular este persoana juridică „Sigmatelli Limited” S.R.L. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

13. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

14. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

15. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-29/2021 (sesizarea nr. 44g/2023)

16. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri al căror titular este dna Oxana Childescu. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

17. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

18. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

19. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-34/2021 (sesizarea nr. 45g/2023)

20. Printr-o încheiere din 21 iulie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor mijloace bănești aflate pe conturile bancare ale persoanei juridice „Kroniako Management Limited”. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

21. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 21 iulie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

22. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

23. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-24/2021 (sesizarea nr. 46g/2023)

24. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri al căror titular este dna Oxana Childescu. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

25. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

26. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

27. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-36/2021 (sesizarea nr. 47g/2023)

28. Printr-o încheiere din 29 octombrie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a cotelor părți din capitalul social al „General Media Group” S.R.L. și „Radio Media Group” S.R.L. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

29. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 29 octombrie 2019 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

30. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

31. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-54/2021 (sesizarea nr. 56g/2023)

32. Printr-o încheiere din 23 noiembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a cotelor părți din capitalul social al „Capital Investments Imobil” S.R.L. și „Capital Investments” S.R.L. De asemenea, s-a aplicat un sechestru pe un bun imobil al cărui titular este "Capital Investments Imobil" S.R.L. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

33. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 23 noiembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc

34. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

35. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-53/2021 (sesizarea nr. 57g/2023)

36. Printr-o încheiere din 23 noiembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri imobile al căror titular este „Business Agreement” S.R.L. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

37. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 23 noiembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

38. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

39. Printr-o încheiere din 16 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-28/2021 (sesizarea nr. 58g/2023)

40. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri imobile al căror titular este „Sigmatelli Limited” S.R.L. În motivarea încheierii se

menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

41. Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

42. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

43. Printr-o încheiere din 16 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-21/2021 (sesizarea nr. 62g/2023)

44. Printr-o încheiere din 28 mai 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri imobile al căror titular este dna Oxana Childescu. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

45. Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 28 mai 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dnei Oxana Childescu și ale dlui Vladimir Plahotniuc.

46. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

47. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-35/2021 (sesizarea nr. 63g/2023)

48. Printr-o încheiere din 23 octombrie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor mijloace bănești aflate pe conturile bancare ale dlui Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

49. Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 23 octombrie 2019 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc

50. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de

instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

51. Printr-o încheiere din 15 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-33/2021 (sesizarea nr. 66g/2023)

52. Printr-o încheiere din 2 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri imobile al căror titular este „Business Agreement” S.R.L. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

53. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 2 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

54. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

55. Printr-o încheiere din 16 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

Circumstanțele cauzei nr. 12r-27/2021 (sesizarea nr. 69g/2023)

56. Printr-o încheiere din 25 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a autorizat punerea sub sechestru a unor bunuri imobile al căror titular este „Mareches” S.A. În motivarea încheierii se menționează că beneficiarul efectiv al acestor bunuri este dl Vladimir Plahotniuc, care are calitatea de învinuit.

57. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 25 septembrie 2020 a fost contestată cu recurs de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc.

58. Pe parcursul examinării cauzei în recurs, dl avocat Lucian Rogac a ridicat, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, excepția de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală.

59. Printr-o încheiere din 6 martie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

60. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.”

Articolul 15 Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRILOR NR. 41G/2023, NR. 42G/2023, NR. 43G/2023, NR. 44G/2023, NR. 45G/2023, NR. 46G/2023, NR. 47G/2023, NR. 56G/2023, NR. 57G/2023, NR. 58G/2023, NR. 62G/2023, NR. 63G/2023, NR. 66G/2023 ȘI NR. 69G/2023

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

[...].”

Articolul 119 Folosirea căilor de atac

„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

61. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 210 Scoaterea bunurilor de sub sechestru în procesul penal

„(1) Bunurile se scot de sub sechestru prin hotărârea organului de urmărire penală sau instanței dacă, în urma retragerii acțiunii civile, modificării încadrării juridice a infracțiunii incriminate bănuitului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menține bunurile sub sechestru. Instanța de judecată, judecătorul de instrucție sau procurorul, în limitele competenței lor, ridică sechestrul asupra bunurilor și în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizația respectivă.

(2) Potrivit cererii părții civile sau a altor persoane interesate de a cere repararea prejudiciului material în ordinea procedurii civile, organul de urmărire penală sau instanța de judecată este în drept să mențină bunurile sub sechestru și după încetarea procesului penal, scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau achitarea persoanei, timp de o lună de la intrarea în vigoare a hotărârii respective.”

Articolul 302 Măsurile procesuale de constrângere aplicate cu autorizarea judecătorului de instrucție

„(1) Cu autorizarea judecătorului de instrucție pot fi aplicate măsuri procesuale de constrângere, și anume:

[...].

3) punerea bunurilor sub sechestru; precum și

[...]

(2) Hotărârea judecătorului de instrucție referitoare la autorizarea măsurilor procesuale de constrângere poate fi atacată cu recurs de către părți în instanța ierarhic superioară în termen de 3 zile. **Recursul se examinează în condițiile art. 311 și 312.**”

Articolul 305

Modul de examinare a demersurilor referitoare la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, măsurilor speciale de investigații sau la aplicarea măsurilor procesuale de constrângere

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRILOR NR. 41G/2023, NR. 42G/2023, NR. 43G/2023, NR. 44G/2023, NR. 45G/2023, NR. 46G/2023, NR. 47G/2023, NR. 56G/2023, NR. 57G/2023, NR. 58G/2023, NR. 62G/2023, NR. 63G/2023, NR. 66G/2023 ȘI NR. 69G/2023

„(1) Demersul referitor la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, măsurilor speciale de investigații sau la aplicarea măsurilor procesuale de constrângere se examinează de către judecătorul de instrucție în ședință închisă, cu participarea procurorului și, după caz, a reprezentantului organului care exercită activitatea specială de investigații.

(2) La ședința de judecată participă persoana internată în instituția medicală, dacă starea sănătății îi permite să participe, persoana în privința căreia se soluționează chestiunea referitoare la măsurile procesuale de constrângere, cu excepția cazului de punere a sechestrului, apărătorul, reprezentanții legali și reprezentanții persoanelor menționate, în condițiile prezentului cod. În acest caz se întocmește un proces-verbal.

[...]

(8) Încheierea judecătorului de instrucție adoptată în condițiile prezentului articol poate fi contestată cu recurs la curtea de apel.

[...].”

Articolul 312

Controlul judiciar al legalității încheierii privind măsurile preventive aplicate și prelungirea duratei lor

„(1) Controlul judiciar al legalității încheierii judecătorului de instrucție privind măsurile preventive aplicate și prelungirea duratei lor, adoptate în condițiile art.308-310, se efectuează de către instanța judecătorească ierarhic superioară într-un complet format din 3 judecători.

(2) Instanța de recurs judecă recursul în decurs de 3 zile din momentul primirii lui.

(3) Controlul judiciar privind legalitatea arestării se efectuează în ședință închisă, cu participarea procurorului, învinutului, apărătorului și a reprezentantului lui legal. Neprezentarea învinutului care nu este privat de libertate și a reprezentantului lui legal, care au fost citați în modul prevăzut de lege, precum și a învinutului anunțat în căutare, nu împiedică examinarea recursului. La ședință pot fi invitați și martorii chemați de procuror, învinutul ori avocatul, neprezentarea cărora nu împiedică examinarea recursului. La solicitarea învinutului de a examina legalitatea arestării în ședință publică se aplică prevederile art.308 alin.(5).

(4) La deschiderea ședinței de judecată în instanța de recurs, președintele ședinței anunță ce recurs va fi examinat, concretizează dacă persoanelor prezente la ședință le sunt clare drepturile și obligațiile lor. După aceea recurentul, dacă participă la ședință, argumentează recursul, apoi sunt audiate celelalte persoane prezente în ședință. Desfășurarea ședinței de judecată se consemnează în procesul-verbal, întocmit în condițiile prevăzute la art.336, care se aplică în modul corespunzător. **Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.** În cazuri excepționale când au apărut circumstanțe inexistente la momentul examinării demersului de către judecătorul de instrucție, instanța de recurs, la cererea părților, poate să examineze și alte materiale, asigurând în prealabil părților posibilitatea și timpul necesar de a lua cunoștință de acestea și de a se expune pe marginea lor.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepțiilor de neconstituționalitate

62. Autorul excepțiilor afirmă că, potrivit Codului de procedură penală, autorizarea punerii sub sechestru a bunurilor de către judecătorul de instrucție are loc în lipsa bănuțului, învinuțului sau a terțului care este titularul bunurilor. Totuși, potrivit prevederilor contestate, în cazul formulării unui recurs împotriva încheierii judecătorului de instrucție de autorizare a punerii bunurilor sub sechestru, controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.

63. În opinia autorului excepțiilor, dispozițiile contestate limitează dreptul recurentului de a prezenta probe în instanța de recurs, fapt contrar dreptului la un proces echitabil, dreptului la apărare, dreptului la un remediu efectiv și dreptului de proprietate.

64. În motivarea incidenței normelor constituționale, autorul a enumerat articolele 1 alin. (3), 7, 8, 15, 20, 23, 46 și 119 din Constituție.

B. Aprecieria Curții

65. Examinând admisibilitatea sesizărilor privind excepțiile de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

66. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

67. Curtea reține că excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de reprezentantul unei părți din proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

68. Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie fraza „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală. Prevederile contestate nu au constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate.

69. Autorul excepțiilor a susținut incidența articolelor 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*], 7 [*Constituția, Lege Supremă*], 8 [*respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale*], 15 [*universalitatea*], 20 [*accesul liber la justiție*], 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*], 46 [*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*] și 119 [*folosirea căilor de atac*] din Constituție, menționând că dispozițiile contestate limitează dreptul recurentului de a prezenta probe în instanța de recurs în cazul contestării încheierii de autorizare a sechestrului. În motivarea excepțiilor, autorul s-a referit atât la drepturile terților ale căror bunuri au fost sechestrate, cât și la drepturile acuzaților (*lato sensu*, bănuț, învinuț,

inculpat) de a prezenta probe în cazul contestării încheierii de autorizare a sechestrului.

70. Pentru a putea fi declanșat controlul de constituționalitate, Curtea trebuie să confirme aplicabilitatea prevederilor legale contestate în cauzele examinate în fața instanței de drept comun care a trimis sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate. Condiția „aplicabilității prevederilor legale contestate în cauzele examinate în fața instanței de drept comun” presupune aplicabilitatea unor prevederi care îl prejudiciază pe autorul excepțiilor de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 174 din 11 noiembrie 2021, § 50).

71. De asemenea, Curtea reiterează că excepția de neconstituționalitate nu manifestă doar o funcție preventivă, ci și una reparatorie, pentru că ea privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată. De eventuala soluție a excepției de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia, în caz contrar, acest instrument riscă să devină unul simulat, adică o *actio popularis*, pierzându-se, în aceste condiții, caracterul concret și efectiv al excepției (a se vedea DCC nr. 94 din 7 iulie 2022, § 29).

72. Curtea observă că excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate în cadrul unor procese aflate pe rolul Curții de Apel Chișinău care au ca obiect examinarea recursurilor formulate împotriva unor încheieri prin care au fost aplicate sechestre asupra bunurilor persoanelor fizice și juridice care nu au vreun statut în cauza penală. În aceste încheieri, instanțele de judecată au menționat că beneficiarul efectiv al bunurilor în discuție ar fi învinuitul din cauza penală. În acest context, Curtea constată că, deși autorul sesizărilor a ridicat excepțiile de neconstituționalitate în interesele învinuitului, argumentarea sa se bazează atât pe încălcarea drepturilor persoanelor terțe ale căror bunuri au fost puse sub sechestr, cât și pe încălcarea drepturilor acuzaților. Prin urmare, Curtea conchide că, în partea în care se referă la terții care nu un statut în cauzele penale, sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate reprezintă *actiones populares*.

73. Totodată, în partea în care se referă la drepturile persoanelor acuzate, Curtea constată caracterul efectiv al excepțiilor de neconstituționalitate, dat fiind faptul că în cauzele în care s-au ridicat excepțiile, instanțele de judecată au menționat că beneficiarul efectiv al bunurilor puse sub sechestr ar fi învinuitul din cauza penală.

74. Totuși, deși autorul excepțiilor a enumerat o listă de articole din Constituție, în motivarea pretensei încălcări a drepturilor acuzaților care contestă cu recurs încheierile de autorizare a sechestrului, Curtea constată că autorul ridică, de fapt, o problemă de interpretare și aplicare a legii.

75. Curtea observă că, într-adevăr, potrivit articolului 305 alin. (2) din Codul de procedură penală, examinarea demersului procurorului privind autorizarea aplicării sechestrului are loc fără participarea persoanei în privința căreia se soluționează aplicarea sechestrului. Potrivit aceleiași norme, examinarea demersului privind autorizarea sechestrului fără participarea persoanei vizate reprezintă o excepție de la regula obligativității prezenței

persoanei la proces. Totodată, potrivit articolelor 302 alin. (2) și 305 alin. (8) din Codul de procedură penală, încheierea judecătorului de instrucție prin care s-a autorizat aplicarea unei măsuri de constrângere poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel. Prin urmare, partea apărării dispune de o cale de atac prin care poate să-și prezinte poziția, să conteste demersul procurorului și să combată constatările primei instanțe (DCC nr. 37 din 30 martie 2021, § 35).

76. Potrivit prevederilor contestate ale articolului 312 alin. (4) din Codul de procedură penală, controlul judiciar al legalității aplicării măsurilor de constrângere se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării. Totuși, în continuare, același articol stabilește că, în cazuri excepționale, când au apărut circumstanțe inexistente la momentul examinării demersului de către judecătorul de instrucție, instanța de recurs, la cererea părților, poate să examineze și alte materiale, asigurând în prealabil părților posibilitatea și timpul necesar de a lua cunoștință de acestea și de a se pronunța pe marginea lor. Așadar, pentru că autorizarea de către judecătorul de instrucție a punerii bunurilor sub sechestru are loc fără participarea persoanei vizate și că aceasta reprezintă o excepție de la regula obligativității prezenței persoanei la proces, Curtea nu întrevide vreun motiv pentru care aceste circumstanțe nu se încadrează în categoria celor excepționale, pe baza cărora părțile pot solicita examinarea de noi materiale în recurs. Curtea reiterează că instanțelor de judecată le revine sarcina de a asigura în fiecare caz particular ca drepturile fundamentale să fie exercitate în mod practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu.

77. Mai mult, Curtea observă că, în afară de posibilitatea de a contesta cu recurs încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea sechestrului, potrivit articolului 210 din Codul de procedură penală, persoanele interesate au posibilitatea de a cere scoaterea bunurilor de sub sechestru în cazul în care a decăzut necesitatea de a le menține sub sechestru.

78. De vreme ce legea conține suficiente garanții procesuale care pot fi puse în practică de instanțele de judecată, Curtea nu poate reține că există o problemă de constituționalitate în prezenta cauză. Curtea reiterează că chestiunile privind interpretarea normelor și aplicarea lor nu țin de competența sa, ci țin de competența instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 83 din 17 iunie 2022, § 29).

79. Prin urmare, pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate nu întrunesc condițiile de admisibilitate și nu pot fi acceptate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a textului „Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării.” din articolul 312 alin. (4) din Codul de procedură penală, ridicate de dl avocat Lucian Rogac, în interesele dlui Vladimir Plahotniuc, în dosarele nr. 12r-74/2021, nr. 12r-26/2021, 12r-25/2021, nr. 12r-29/2021, nr. 12r-34/2021, nr. 12r-24/2021, nr. 12r-36/2021, nr. 12r/54/2021, nr. 12r-53/2021, nr. 12r-28/2021, nr. 12r-21/2021, nr. 12r-35/2021, nr. 12r-33/2021 și nr. 12r-27/2021, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 16 martie 2023
DCC nr. 31
Dosarul nr. 41g/2023*